

Szerkesztőség és kiadó hivatal
Sándor utca SIMON-ház Kunz József ut
kereskedésével szemben.

HIRDETME NYEK.

1. Hirdetési pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szelemi részét illető
kérdések a szerkesztőségben értesítendőek.

2. Dokumentumok csak ismert közzététel
fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŰ PÁRT KOZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben hához hordva vagy vidékre postán küldve:	
Egész évre	10 frt — kr.
Félévre	5 frt — kr.
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Egy óra	1 frt — kr.

Hirdetési díj:

Öt hasábospétitsor egyszeri beiktatásáért 5kr.
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyiltér 4 hasábospétitsorért 20 kr.

XIII. évfolyam 1886.

Debreczen Szombat Oktober 23.

208. szám.

"Az érdek!" Ez a jelszó.

Borzasztó nagy erőt érez az orosz Sándor az ő izmaiban azóta, a mióta a kis Románia segítségével egy "beteg embert" megbirt verni. Azóta nem bir az erejével és "beteg ember"-nek úz minden hatalmat. "Oroszországnak" — írja egyik szájhős orosz lap (de hát melyik nem az?) ha Bulgáriát okkupálni akarja, ugyan akkor okkupálnia kellene Heratot, Galiciát és Bukovinát. De vajjon nem árt-na-e meg ennyi okkupáció egyszerre, s nem-e lenne elég Bulgária egy maga is. "Egy is sok," — mondá mosolygva férjének a nő, mikor az egy társaságban irigkedve beszélgetett a török többnéjségről. "Egy is sok!" Talán maga Bulgária is elég lenne? Sőt még meg is árt-hatna.

Nincs mai napság európai nagy hatalom, melynek Törökország meghódítása dolgot adna, csak a muszka. Es ez akarná egyszerre okkupálni Heratot, Galiciát, Bukovinát meg Bulgáriát! A tehetetlen! Mert hiszen ha annyi tehetősége volna a milyen nagy. Valóban jaj lenne Európának; de csak az a szerencsés, hogy míg az egyik oldalával meg-mordul a másik oldalát tönkre lehet verni. Es ha Európa nagy hatalmainak beleegyezését bírják, azt hiszem, hogy ezt bebizonyítsuk, nem is késnénk vele sokáig. Ez pedig minden henczegés nélkül legyen mondva.

De mikor Európa egyetlen nagy hatalmának szándékával sem vagyunk tisztában. Mikor ma így beszélnek, holnap meg úgy, s aki ma legjobb arcot mutat, sőt biztat is, ám fordulhatnak a körülmények úgy, hogy holnap már ellenünk lenne. Az érdek vezet mindent. Mi csak abban a hatalomban bizhatunk, melynek érdekei hozzák magukkal, hogy mellettünk foglaljon állást, és hogy ezek az érdekek hol vannak meg, azt diplomacziának nagyon jól tudja.

Es éppen azért tudja megkülönböztetni a szavakat a tények állásától, amely szavakat pedig biztosíték gyanánt elfogadni nem lehet. Hogy a lapok mit írjanak? Hogy egyik másik miniszter az ő választói előtt hogy nyilatkozik? az még nem sokat nyom a mérlegben. Ezek a legtöbb esetben pusztá diplomacziái fogások, s annyit lehet rájuk adni, mint azon válaszokra, melyeket egyes fontosabb szereplők az őket meginterjúvó hírlapíróknak adnak. Amire sulyt lehet fektetni; a z az érdek. Amely hatalomnak érdeke úgy hozza magával hogy velünk együtt kardot rántsón, az, ha ma még egy kukkot nem szól is, de okvetlen kardot ránt, meg ha oly hatalom beszél, melynek ma így, holnap meg már úgy alakulhatnak, annak beszédére nem igen adunk semmit.

Ott van a francia köztársaság. Hogy mi az érdek, ez bizonyítja be legjobban. A francia köztársaság az orosz uralkodó hatalmat bizonytalannal nem indíthatja, sem nem szeretheti őszinte szívevel, míg az ellenkezőt, logikai szempontból itélve, inkább fellehetne tenni fölé; s ime, a szabad francia nemzet szabad sajtója, Oroszország ama maga tartásáért, melyet a szabadságáért magát hősiiesen viselő kis bolgár nemzettel elkövet, s mely kell hogy fellázítsa minden szabad ember vérért, szól-e csak egyetlen szót is? Tenne-e csak egyetlen mozdulatot is ha bár látná hogy az orosz szövetség eleve-nen nyuzat meg minden bolgárt? Mert azt a szabad francia köztársaság azt te-

szi, hogy reá nézve az orosz zsarnok barátsága fontosabb mint a bolgárok élése avagy halása. De csak jó magunkról itéljünk! Pár évvel ezelőtt kardot vittünk szerbet verő Abdul Kerimnek, s lehet hogy már holnap Szerbia mellett harcolunk a török ellen. Mert vidékeink azon képpen alakulhatnak. Tegnap még ujjongtunk volna Bulgária vereségének, s ma már készek lennénk Bulgária mellett fegyvert fogni.

Nos hát uraim, ezek azok a dolgok, melyek egy egy háború meg avagy meg nem indításánál dönteni szoktak, s a melyek elnézetik velünk hogy Kaulbars Bulgáriában mit csinál, s visszatartják rángatózó idegeinket attól, hogy az orosz ügyvivő urnak, s általa az egész orosz hatalomnak orrára üssünk. Amde nem tartanak vissza attól, hogy diplomacziái uton Bulgária mellett mindent elköves-szünk, hogy a bolgár regenség Oroszországgal szemben ily erélyt volt bátor kifejezni, hát méltóztassanak elhinni hogy diplomacziánk nem kis része van. Amde háborút indítani? Az a kérdések másik fajához tartozik.

Hanem hát azért ellenzéki lapjaink-rájár a szavuk hogy mindenért Tisza Kálmánt kárhóztassák. Európa hatalmainak a miénktől elvált érdekeiért is, meg azért is, hogy ezen, még talán nem egészen meghatározható érdekek figyeimen kívül hagyásával, miért nem üzen a musz-kának háborút? Hát csak azért nem uraim, mert nem is egészen tőle függ, de meg ha tőle függne is, neki nem a magyar ellenzéki sajtó cikkeihez, hanem a körülményekhez kell magát alkalmaznia, de mert ő nem csupán egy cik-kért felelős a sajtóbiróság előtt, hanem egy nemzet és egy ország jövőjeért saját hazafisága és a világ előtt.

A magyar regnikoláris küldöttség tegnap adta át, a horvát küldöttségnek, üzenetét. Az emlékirat megfelel mindazon magasra emelt kívánásoknak, melyeket egy a tárgy fontosságánál, mint szerzőjének nagy publicistái képségeinél fogva hozzá kötöttek. Falk Miksa mint a magyar országos bizottság elődója ebben az okiratban is méltó módon ad kifejezést a magas álláspontnak, mely egyrészt a jog és törvény világos alapján áll, de másrészt a politikai eszély és méltányosság minden valódi tekintetét is szem előtt tartja.

— Az új verseczi püspök. A szerb püspöki színat tegnapelőtt választotta meg a verseczi püspököt. Megválasztott Ruvarac archimandrita.

A bolgár kérdés Nyittravármegyénél Nyittravármegye közgyűlésén Mery Lajos azon indítványt terjesztette elő, hogy a kormányhoz kérvény intézessék a bolgár kérdésben való erőlyes fellépés végett, mely kérvény a társ megyékhez pártolás végett elküldendő. A közgyűlés azonban Latkóczy Imre orsz. képviselő ellen indítványára a Mery Lajos indítványa felett napirendre tért.

Az osztrák költségvetés. Dunajewské lovag osztrák pénzügyminiszter előterjeszté az 1887. évi állami költségvetést. Oszükségét 521.975.653 frt. A fedezet 505.676, 199 frt-ra van előirányozva.

Külföld.

A bolgár kérdés. A "Reuter-ügynökség" értesülése szerint a nagyhatalmak egyike sem nézné jó szemmel Bulgáriának Oroszország által való megszállását s nehogy ürügy adassék e lépésre, mely előre láthatólag nemzetközi bonyodalmakat vonna maga után, a nagyhatalmak tudatják volna Orosz-

országgal, hogy beleegyeznek, hogy Oroszország a jelenlegi bolgár válság elintézésében átvegye a vezérszerepet, minthogy főrésze volt azon eseményekben, melyek Bulgária függetlenségének biztosítására és a berlini szerződés létrejöttére vezettek. A nagyhatmak jelenleg, úgy, mint eddig, az ügy lényegét illetőleg a berlini szerződés értelmében járnak el, mely az egyedüli diplomacziái eszközt képezi arra nézve, hogy a nézetek és különböző érdekek összeegyeztethetők legyenek.

Kaulbars tábornok úgy találja, hogy a bolgár regenség tagjai nyaktörő vállalatba fogtak s aligha nem a nyakukat veszik. Mi történik velük később, az a jövő titka, de hogy Bulgáriában eddigleg legalább csakugyan a nyakát szegték a reg-nsek bizonyos törekvéseknek, az minden kétségen felül áll.

S ha a tábornok-dictator azt mondja, hogy őt az akadályok és nehézségek csak még inkább aczélni fogják, a bolgár regenség és nemzeti párt tagjai sem puja emberek. Epen ma jó híre Sophiából, hogy oda várják Kaulbars tábornokot s ha kielégítő javaslatokat tesz, akkor a kormány a sobjranje összehívását tizenegy nappal elhalasztja, ha pedig megmarad konokul előbbi követelése mellett és kérdésessé teszi a sobjranje törvényességét, akkor az utóbbi, mint már előbb is kilitásba volt véve, okt. 27-én össze fog ülni.

Irányadó körökben azt hiszik, hogy a nagy sobjranja Sándor fejedelmek leköszönését egyszerűen nem fogja tudomásul venni; miat-hogy megválasztatását a sobjranje eszközölte, joggal bír arra is, hogy a lemondást el ne fogadja. A "Nezavistmo Bolgari" hangsúlyozza Sándor fejedelmek ujra megválasztásának szükségét, s hozzáteszi, hogy különben kénytelenek volnának egy más Bulkan-állam-nal personalunióba lépni vagy köztársaságot alakítani.

Magában a regenségben komoly viszály tört ki. Karavelov, ki mindig akként tudja a köpnyit forgani, a mint a szél fúj, most egyszerre oroszbarát lett, noha tudvalevőleg első sorban ő az, ki Oroszország haragját Sándor fejedelemre főlidézte. Karavelov s a másik két regens közt állítólag igen heves viszályok folynak s már annyira ment a do-log, hogy Mutkorov és Stambulov felhívták Karavelovot, lépjen ki a regenségből, mit azonban ez vonakodott megtenni.

A nagytemplom előtt furandó ártézi kut helye*)

Noha már az ácsok hozzáfogtak a nagy templom előtt furandó ártézi kut fa-tornyának elkészítéséhez: szabad legyen mégis, habár az utolsó órában is, e kérdéshez egy pár szót szólnani; most már a legnagyobb rövidséggel.

Hogy egy ugró kut a nagytemplom előtti térnek díszre szolgálna, a felett nincs semmi kétség. — De kérdés, hogy van-e abban emberi lehetőség? hogy ott ugró kut a jöjjön létre, akkor, mikor tudjuk, hogy a földmalom egyik kutjának furásánál (néhány évvel ezelőtt) 80 ölyvi mélyre ment le a furó, s még sem lehetett ott egyebet találni homoknál; ugró kutat tehát ott sem lehetett létre hozni; — ha pedig a nagy templom előtt nem lesz lehetséges ugró kut létesítése: úgy az eddigiekhez hasonló közönséges (bár mily jó ivó vizű) szivattyus kut csakugyan nem fog azon térnek díszre szolgálni; mert, hogy a "mind-n-féle cselédek, napzámosok és gyermekek, egy ott elkészítendő szivattyus kut körül ögyelegjenek örökké, éjjel nappal, annál helyesebb lenne azon eset ha az olyan kut a nagy templomtól legalább is 2—300 méter távolban lenne.

Ehez járul azon körülmény, hogy a nagytemplom roppant terjedelmű nyugati bálthajtását az 1829-dik évi, — de még inkább az 1834-dik évi nagy földrengések erősen megrongálták. (Hirlapi közlések szerint, a nagytemplom nyugati oldala ez utóbbi földrengés miatt repedt meg.)

Most méltán kérdésbe tehetjük önmaguk előtt vajjon tanácsos-e? megkísérlehető-e? a nagy bálthajtást (hasonlóan a többi nagy roppant bálthajtást) az ártézi kutat készítő

*) Kiseb elkéve kaptuk e közleményt. Miatun figyelemre méltó tárgya van: érdemesnek találtuk a közlésre. Szerk.

nagy sulyu furó, hónapokon sőt egy lehet éveken át szakadatlanul tartó döngései-nek és így rázásának kitenni? Mert mikor a Czeglédutcai kutat furta a furó, (azt igen nehéz vassulyoknak is nevezhetnők) az utolsó idő-kben elért nagy mélységénél, annak minden egyes lezuhanása, az egész környéket meg-rázkódtatta, és megrendítette.

Meglehet ugyan, hogy míg a furó csak 40—50 ölyvire fog lejárni, azok az ütések még gyengébbek lesznek; de miután 50—60 öly mélységben itt nálunk ugró kutról ál-modni sem lehet, mi fog történni akkor? ha a furó 80-dik és 100-dik ölyvi, sőt azon is jóval túl eső mélységbe fog lezuhanni? Hátha akkor a tapasztalás azt fogja mutatni, hogy a nagy templom bálthajtásai csakugyan re-pedezni kezdenek, nem leszünk-e akkor azon helyzetben? hogy jobbnak fogja találni az előjáróság a kut mélyebbre furatását beszü-netni, akár lehetne ott ugró kutat létre hozni, akár nem; — mert egy ugró kutért a nagy templom bálthajtásait loszedetni csakugyan nem volna helyes eljárás.

A fent említett eshetőségek tehát azt ajánlják, hogy jobb lenne az ugró kut hely-ül a Vecsei ház előtti tágasabb té t vá-lasztani, vagy a vele szomszédos Csanak ház előtti tért; a honnan már a furó lezuhanásai nem hatnának oly károsan a nagy templom bálthajtásaira; vagy legalább ezen házzal szemközt a Stenczinger ház északi végénél eső tért, átellenben a Sz. Nagy Károly házzal; de könnyen átlátható, hogy ennél jobb lenne a Vecsei ház előtti tágasabb s a nagy templomtól kissé távolabb eső tér.

Ha aztán ott ugrókutat csakugyan le-hetne létesíteni, a mai kor gépészete képes már arra, hogy onnan hatalmas vascsövek segítségével, a nagytemplom előtt is akárhol állítassék fel egy ugró kut, s ez által a cél csak úgy el lenne érve, mintha maga az ugrókut furatnék a nagy templom előtti té-ren, s oly módon nem csak egy, de 2 ugró kutat is nyerne a város népe, sőt onnan 3 ugró kutat is lehetne létesíteni; u. m. első lenne maga az eredeti ugró kut a Vecsei ház előtt, — a másodikat lehetne vezetni csöveken a Stenczinger ház előtti, — a harmadikat a nagy templom előtti térre. Vagy építtessék az ártézu kut akárhova máshová, csakhogy a nagytemplomtól elegendő távol-ságba.

Azon körülmény, hogy az épület fákat már a nagytemplom elébe hordták, s onnan át kellene szállítani a Vecsey ház elébe, ez oly csekélység, hogy nagy fontosságu ügyben szót sem érdemel.

Ne resteljük tehát, habár az utolsó órá-ban is, consilium mutara in meli-us, azaz, szándékunkkal jobbra változtatni, mert annak nagy hasznát fogjuk vehetni, s eljárásunk a jövőt illetőleg sokkal biztosabb alapra lenne fektetve.

Végül: nem helytelen eljárás, a más ká-rán okulni.

Ime a budapesti városligetben az Au-drassy ut végén évekkal ezelőtt elkészült, a nagyon meleg vizét igen magasra föllövellő ártézi kut, (melynek vize körülbelöl azonos a Duna tulsó partján emelkedő budai hegyek meleg forrásainak vizével) a magyar tudomá-nyosság s a főváros áldozatkészségének igazán nagy dicsőségére, s évekig egyenlően, meglepő bőséggben adta vizét.

Azonban a mult évben, az előjáróság, a kutat alkotó csövek közelében, díszes ivó csarnokot építtetett tégiából és termésköböl, s azóta kevesebb vizet ad a kut. Ugy látszik tehát, hogy itt történt a hiba és tévedés. — Mert vajjon nem lehet-e helyet adni azon feltetésnek? hogy ha a kiszámíthatlan sulyu téglá épület helyett (mely kártékonyan hit-hat a csövekre) egészen fából készült volna könnyed modorban a díszes ivó csarnok s a csövekről mindenütt a lehető legnagyobb tá-volságban; azon esetben a kut vize megma-radt volna eredeti bőséggében. Okuljunk tehát e példából; — ne kockáztassunk semmit; — s építsük az ártézi kutat a nagytemplomtól minél távolabb.

Kolera és himlő.

Debreczen 1886. okt 23.

Egyáltalában nem akarjuk a közönsé-zet rémitgetni. Azért előre ki is jelen-jük, hogy városunkban még niucsen kolera. Sőt azt mondjuk, hogy mostanában kevés okunk is van tőle tartani. Legalább tegnap-előtt a tisztí főorvos ur azt a megnyugtató

nyilatkozatot tette, hogy Debreczenben csak tavasz felé várható a fekete ászonyság láto- gatása. No addig még meg is unhatja a mi édes hazánkban való vendégzereplését és a nélkül, hogy minálunk is bemutatná rémséges alakját, vissza vonul valahová Azsiába kipiheenni magyarországi gyilkos működését.

A koleránál jobban kell félnünk a hólyagos himlőtől, mely itt pusztit közöttünk nem válogatva gyermekek és felnőttek, gazdagok és szegények között.

Hanem mi mind a köztől irunk, miután a városvezetés mindkettővel minden héten foglalkozik a tekintetes járvány bizottság; foglalkozik, tanácskozik róluk azért, hogy a himlő járványt megszüntesse; a kolerát pedig be ne eressze a városba.

A járványügyi bizottság csütörtöki ülésén több nevezetes határozatot hozott a köztársaság biztosítása, a talaj szennyezés megakadályozása végett.

Az ülés lefolyása következő volt:

Dr. Sárváry Gyula tisztú főorvos bejelentette, hogy az indóházi rendőrségi szoba kolera ellenes orvosságokkal ellátott Boczó Sámuel főkapitány jelenté, hogy Budapestről a hord kocsarák a szükséges felszerelvényekkel együtt megérkeztek és a város istállóiban elhelyeztettek. Nehány ház tulajdonos panaszt emelt nála, hogy a desinfektörök nem rendszeresen végzik köteleességüket. A mulasztást megbüntette. Számítás tette a naponta szükséges karbolpor mennyiségéről s úgy találta, hogy az körülbelül 9 méter mázsa, melyből a magán házakra 7—8 méter mázsa esik.

A bizottság megbizta a főkapitányt, hogy ismét 100 méter mázsa karbolport rendeljen meg. Egy méter mázsa a szállítással együtt 9 ft. 35 krba kerül.

Dr. Sárváry Gyula indítványára elfogadta a bizottság:

1. A polgári és rendőrbiztosok a házak, udvarok tisztántartását folytonos vizsgálat által tartoznak ellenőrizni személyes felőrlés terhe alatt. A bejelentett mulasztásokat, kihágásokat a rendőrség soron kívül tárgyalja és az udvarok elhanyagolt tisztítását az illető háztulajdonosok költségére azonnal eszközöltesse.

2. Minden házbirtokos köteleztetik rendszeres személtartó és arnyékszek készítésére. 3. A városi tanács felkérte a, hogy a bérkocsis állomás helyeket azonnal vagy aszfalt vagy másféle kelőképpen tisztán tartható burkolattal láttassa el.

b., a szűk lakással bíró családok halottai számára a Czegléd utczai temetőben állandó hullaházat építtessen és pedig szintén azonnal.

c., a kolera kórház felé vezető uton gyalogjárdat készíttesse, s az uton néhány petróleum lámpát állíttasson fel.

4. A hordkocsarakhoz a madrácz beszenyyezése elkerülése végett 6 db gummi lepedő rendeltesse meg.

Lajos Lajos tanácsnok a járvány kórház állapotáról tesz jelentést. A kórház teljesen jól van szerelve. A fertőtlenítő kamara átalakítása munkában van; a hullaház építését is megkezdették s néhány nap múlva az is kész lesz.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája

A gyöngéd férj.

(Elbeszélés.)

Vértesi Arnoldtól.

(Folytatás)

Valemit akarna még mondani, de nem tudja, hogyan kezdje. Látszik, hogy erősen küzd magával. Tüpreng, vajjon ez a perc alkalmas e arra, amit mondani kíván. — De nagyon nyomja a szívét és minthogy Vilma is biztatja, hát végre is rászánja magát. Előbb utabbi, mi törtéhetik már a legközelebbi időben, holnap, ma? . . . Egy gutatűzés és azután . . . azután . . . Jobb ha Vilma mindent megtud!

Hanem oly nehéz ám azt elmondani. Siráki Pál ur messziről kezd. Az estélyről beszél, fényes társaságról, mely közt Vilma mulatott.

— Hát aztán nagyon szerencsétlennek érezné magadat kedvesem, ha nem lehetnél közzéjök?

A kis menyecske csodálatos pillantással tekint férjére. Szemöldökei összehúzódnak és ajkai kissé megrándul; hanem azért mosolyogva felel:

— Miadó bohó kérdés? Hát hiszen tudod, hogy csak érted megyek?

— Tudom, tudom, — rebegi a férj.

S egy pillanattal a gondolat tartóztatja vissza: Hátha jobb volna mit sem szólni?

Hanem aztán mégis szól, lehajtott fejjel halkán dadogva, úgy hogy alig érthetni szavat a kis menyecske, ki sórákozottan halgatja, kissé ingerülten bólint fejével.

— Hiszen azt már mondtad, Palikám, hogy nem vagyunk gazdagok s a többi . . . hogy takarékoskodnunk kell . . . Látd az már mind tudom!

— Nem, Vilma, még nem tudsz mindent — sohajt a férj, — még nem tudod, hogy . . .

Dr. Sárváry Gyula tudatja, hogy a katonai orvosok által kitagolt kolera kórházi kut vizét vegyszertileg megvizsgálták s az csakugyan hiányosnak találtot. Minél fogva a tanács felkérte, hogy a kutat tisztítsa ki.

Simonyffy Imre polgármester indítványára minden jóvíző vizű ácsot kut kikotrása iránt is hasonló intézkedés történt.

Dr. Ujfaluassy József indítványt tett a zsufolt és pinzelakások nyilvántartása és járvány esetén a lakók kitelepítése, továbbá népkonyhákra való gondoskodás iránt.

Dr. Sárváry Gyula az indítványt egész terjedelmében pártolta.

Simonyffy Imre polgármester az az első részét, mely a zsufolt lakások nyilvántartására vonatkozik; a népkonyhák felállítását azonban ellenezte azon indoklással, mert azok csak a korhelységet mozdítják elő.

A bizottság elfogadta a zsufolt és pinzelakások nyilvántartásán tartását és a tanácsot felkérte határozta, hogy a kitelepítendőkre menhelyekről gondoskodják. A népkonyha felállítását pedig elajátta. A nagyon szegények azonban a rendőrségi konyhában kaphatnak ebédet, ha jelentkeznek.

Dr. Ujfaluassy József felolvassa Dr. Thán Károly levelét, melyben a jégkészítő gépek árát és előállító képességét írja le. A bizottság a levélből a megnevezett gépek özlszerütlenségéről győződve meg s tulságos drágák is levén (2—13 ezer frank) ilyennek megvásárlását nem ajánlja a tanácsnak.

Simonyffy Imre tudatja, hogy szükség esetén jeget lehet kapni a nagyerdőn és a város guti jégvermében. Van vagy két szekérrel.

Dr. Sárváry Gyula a himlő járványról azon jelentést teszi, hogy okt. 10 től 17 ig terjedő héten megbetegedett himlőben 51 egyén, 27 fi, 24 nőnemű, hattal kevesebb mint a megelőző héten.

Ezek közül egy éven aluli volt 6, 1—6 éves 3, 6—10 éves 8, 10—15 éves 16, 15—20 éves 20, 20—30 éves 7, 30—40 éves 2, 40—50 éves 2. Be volt oltva 24; iskolaköteles volt 24. Meghalt 10; kettővel több mint a megelőző héten. Es pedig egy éven aluli 5, 1—6 éves 3, 6—10 éves 1, 10—15 éves 1. A megbetegülések közül az első kerülte erre 14, a II-ra 13; a III-ra 21; legutóbb 3. Mindezeknél fogva az iskolák tovább bibeázatását javasolta.

A bizottság ezt el is fogadta; mellőzve M a t e r n y Lajos luth. lelkész levele azon kérelmét, hogy a himlőmentes utcai iskolák újból megnyitassanak.

A tisztú főorvos jelentése szerint a himlő járvány kórházban 9 beteg fekszik.

Nagyon tiszteljük a járványügyi bizottság határozatait. Elismerjük, hogy jók és szükségesek azok, s kifejezést adnak a tekintetes bizottság kötelesség tudatának. Azonban mi úgy találjuk, hogy némi hiányosság van az általa hozott intézkedésekben. Es e hiány aligha nem fogja a határozatok teljes foganatosítását akadályozni.

A legközelebbi ülésen elfogadtatván a tisztú és kórházi igazgató főorvos urak indítványai a házak tisztántartásának ellenőrzése és a zsufolt lakások nyilvántartása iránt

ezzel a rendőrségre egy újabb, nehéz feladat, terhe nehezült. A mi rendőrségünk jelen szervezetében rendes viszonyok közti teendőkhez van alkalmasa. Sőt a főkapitány állítása szerint úgy a rendőrség tisztviselői mint a közrendőrök száma még a közönséges rendőri, ipari, bagatell bírósági, közegészségi ügyek intézésére is kevés és elégtelen.

Ime most felmerül egy rendkívüli eset: a kolera elleni védekezés. A járvány bizottság mindenféle rendeletet, határozatot alkot, melyeknek végrehajtását, legnagyobb a rendőrségre bizza. Ezzel egy személyzet teendői, részben mely még rendes feladatát is nehezen tudja végezni, még inkább elhalmozatik, s olyan kényszer helyzetbe jut, hogy vagy a rendes vagy a rendkívüli kötelességet, kell elhanyagolnia.

Lapunk már ajánlotta a tekintetes járványbizottságnak, hogy a rendőrségnek egy külön járvány osztály szervezését kérje a tanácsától — csupán ideiglenesen, a járvány tartamára. Ez nem csupán azért kívánatos és szükséges, mert a rendőri közegek, kik az infóziált helyeken is tartoznak szolgálatot végezni, a nagy közönséggel folytonos érintkezésbe vannak, hanem azért is, hogy a járványügyi bizottság határozatait végrehajthatók legyenek.

A rendőrséget ha több személylyel nem is, de legalább egy jogvézett egyénnel, ki a közegészségügyi határozatok elleni vétségek vizsgálatát végezze és itéljen, ideiglenesen megszaporítandónak tartjuk.

Figyelmeztetjük a háztulajdonosokat arra, hogy ha a fertőtlenítésre felfogadott napszamosok házuknál nem rendszeresen folytonosan végézik kötelességüket, a mulasztást azonnal jelenték be a rendőrfőkapitányságnál. Ezt a magok érdekében cselekszik már csak azért is, mivel később az elfogyasztott fertőtlenítő por árát tartoznak visszatéríteni a városnak.

Himlőoltást a közép és felső iskolákban! Az akadémiaikat, gimnáziumokat, real, kereskedelmi és gazdasági iskolát a himlő szerencsére még eddig megkímélte látogatásától. De vajjon mondhatja-e a tisztú főorvos a jövő heti járványbizottsági ülésen, hogy ezen iskolákban himlő betegülésekről nem érkezett hozzá jelentés? Természetesen ohajtuk, hogy ilyen tartalmu jelentést tehessen.

De ezt csak abban az esetben reményelhetjük, ha az emittet iskolák igazgatói elrendelik, hogy minden növendék, kivétel nélkül beoltassa magát. Szerintünk ez minden nehézség nélkül egyszerre tömegesen eszközölhető volna a tantermekben a kerületi orvos urak által. Óvatosság, vigyázat! A kollégiumban már körülbelül 4 himlő eset fordult elő az utóbbi két hét alatt.

Napi hírek.

— Személyi hírek. Révész Balint püspök, Dégenfeld József gróf főispán és Tóth Samuel egyh. ker. főjegyző az ev. ref. egyház Pápan tartott egyetemes konventjéről haza érkeztek. Dégenfeld József gr. főispán ma délután családjához Nagy-Károlyba utazott.

— szól a kis menyecske férjét rázva. — Hát nem vagyunk itt is boldogok?

— Igen, igen, nagyon boldogok vagyunk, — nyög a férj.

S nem tartóztatja tovább nejt. Minek? Mit mondhatna még neki?

VI.

Párnap mulva fölkel az ágyból a beteg: mintha azzal a betegséggel egész természet megváltozott volna, komor, halgatag, ingerlékeny lett, kerülte saját tájkát s csak késő este kint ment haza. Napok multak el a nélkül, hogy nevével találkozott volna csak kis fához ment be s megállt ott az alvó ágya előtt, csendesen, lélekzetét visszafogta, hogy felne költse őt. Néha odahuzott egy széklet s leült ott míg csak az öreg dajka mormogva föl nem riasztotta, hogy aludni mehetne már a te is ur, mert éjfél is elmúlt, a mire aztán föl vászorgott s szótlan odább ment.

Hogy valamit főzött a fejében, az bizonyos, azt még a csalélek is látta. Sokszor ebédre sem jött haza, s ha hazajött is, zordan, némán ült ott az asztalnál. A szobaleány azt beszélte a konyhában, hogy meglátják, egyszer csak beüt az isten nyila. A nagyságos ur olyan haragusan vonja össze szemöldökét s a nagyságos asszony nagyon roszul teszi, hogy daczolni akar vele.

Hanem a kis menyecske csak nevette magában, ezt a készülődésben levő házi zavart. Ismerte már ő jól a férjét, csak kissé keményen tartania kell magát, aztán mikor a férj nagyon nekikeresedett, akkor egy pár nyájas szó, egy kis bizelgés, egy csók s a mormogó medve leborul lábaihoz. Oh, Vilma nagyon jól ismerte őt?

Most azonban mégis úgy látszott, mintha nem ismerte volna őt elég jól. Mikor már egy hétnél tovább tartott ez a mogyoró csavargó élet a Siráki Pál ur részéről, a kis menyecske megkísérelte azt a csahataltalan szert, mely eddig még mindenkor lábaitól terelte a mormogó medvét. Egy pár nyájas szó mintegy véletlenül lesiklott ajkairól:

— Igazságügyi építkezések Debreczenben. Örvedetes hirt olvasunk a „Nemzet“ben. Reménységet támaszt bennünk, hogy városunk egy palotával fog szépsülni; törvényes és járásbírószág magukhoz méltó helyiséget nyernek és talán a városháza is meg fog szabadulni attól a rendeltetéstől, hogy sötét, szűk, egészségtelen pinze czellákban folytonosan 100 és 200 rabnak adjon szállást. A „Nemzet“ hirt azt mondja, hogy Kozma Sándor kir. főjegyző a napokban Székesfehérváron lévén, tudomására hozta a polgármesternek, hogy igazságügyi építkezésre a miniszteriumban első helyen Debreczen és Székesfehérvár vannak kijelölve. Székesfehérvár városa az igazságügyi palotához ingyen telket és olcsó kö—és teglaanyagot ad.

— Ötven árva felruházása. Szép jelenet folyt le a hó 21-én a város háza kintástermében. Ekkor osztotta ki a városi közgyűlés által e célra alakított állandó bizottság Kozorús Lajos közgám elnökele alatt a Kővesdi János városi biz. tag által évenként adományozni szokott ruhaemléket, 25 fű és 25 leány vagyoutalan árva között, több városi tisztviselő és a gonozokók jelenlétében. Ez alkalommal Kozorús Lajos csinos beszédet tartott, melyben a Kővesdi János nemestett követésre méltó példabéut tette fel s végül bálás köszönetét fejezte ki az árva bókézü pártfogója Kövesdi János biz. tag több száz forint értékű adományáért, mely évente ismétlődik már huzamosabb idő óta.

— Rác Károly zenekara holnap estére Vilmos Lajos étertermébe fog játszani.

— Művirágkiállítás. Helyi lapjaink elismerésre méltó jóakarattal karolták föl az ügyet s mint a közlemény tolmácsai azon általános érdeklődésnek adtak kifejezést, melylyel a művirág készítésének felkarolását városunkban mindenki nézi. Mint már közölve volt, holnap, vasárnap d. e. 10 órakor nyílik meg az egy hónapi tanfolyam alatt a leányok által készített művirág kiállítása, melynek czélja lesz egyrészlő bemutatni az eddigi haladás mértékét, másoldalról felhívni az érdeklődők figyelmét a fontos és szép iparagra melynek jövendőjétől sok szegény nő biztos élethivatása függhet. Mint tegnap óta kifüggesztett falragaszok is hirdetik, vasárnap é. h. 24-én és 25-én d. e. 10. d. u. 1-ig és d. n. 2 től 7 óráig tart a kiállítás 10 krajczáros belépti díjjal a város háza nagy tanácstermében. Lesz ötven nyeresémi tárgy, melyre nem kel különös jegyet váltani, mert azok bizonyos belépti jegyhez lesznek kötve. A kiállított virágok határozott ár mellett eladatnak s a tanfolyam növendékei közül néhány leány, legalább 10 krért, azonnal készíti az általok tanultak közül bármily kívánt virágot.

— A megvett virágok, t. i. a melyek kiállítottak, a kiállítás végéig természetesen nem vihetőek el. A földszíntet terebemben a nögyelet hőgyei lesznek úgy a pénztárnál, mint az eladásnál alkalmazva. Fölhívjuk e kiállításra városunk egész közönségének figyelmét. Fontos mozzanatként tartjuk ez ügyet Debreczen város kultur- és gazdasági történetében, mely m. e. y támogatására méltán i. Egy fokkal feljebb halad gazdasági viszonyaink ismétlődik, a mit már m. e. kereskedelmi rosnak s a kereskedelmi telt hatóságai s a jötékletre méltó eszmét hivatalosan tudósítás után Csiky Lajosnégyeleti jegy vatalos tudósítás után kiállított virágok mind azoknak, kiknek a közgyűlés alkalmából kegyeletes teljesítők, módjokban jutanyon áron beszere szobadíszul igen szép és szíves virágokat vásárolt. — Zene. A M a g zenekara holnap a „Bika“ telyt tart.

— Az ohati lábfa lapok“ után lapunkban k város területéhez tartó lábfafej járványveszélyes Tisztú főorvos urtól nyert szerint, ez minden alap nyiban az ohati pusztá lapot kitűző Megeglitű közegészségi viszonyai himlőoltás, halott kény forduló betegségek győ időközben a tisztú főegészségügyi jelentés t bert csegeti körovvos va teletdij mellett.

— Gr. Zichy Gézy s vármegyének első szankban időzött család jelen volt a „Kertészleány“ nyval egy közép család Csiky Kálmán honvéd gatta évezettel a bájos vonás végével eltávozott.

— Gyufa oltató István „Bika“ szálloda tőni halálát csütörtöki tük. Az önmegözés ké után a „Biká“ban nagy datot találtak, melyet K. — E. M. K. E. A. művelődési egyesület pá küldte az egyesület pá 2 rrtos részletek befizet melyben különösen arra a kezelés megkönyebb lehet mindenki egy őssági díjat, miután a pénz költsége kerül az egy.

— Bokréta ünne után 4 órakor a cseg templom építkezésénél 120 munkás a vállalk bokréta ünnepélyt rend hogy a templom falai n után fölépültek. A félig és az állványok zászlós girlandokkal s hatalmas tarka kendőkkel voltak belejeben pedig három elkészítve a munkások órákor Varga István fi a magasból felköszönt az egyház előjáróit és vállalkozó cözéget s pót az a magasból. — Az koma zárt be, ott táttú fő-főtisztviselőit S z ű c A l b e r t, N e m e t b M i h á y, K ö n y v e s T ő J ő z s e f, O t r o k o c i V é g e t b. urakat is. — A d dig ma d. u. tartatott pély, melyre hivatalosan tisztviselői is.

S z i i

(L. I.) Tegnapelőt tegnap a „Kertészleány“ — A Könyvtárnokban Játeka könnyed, mulla Mosernek e bohózatos olyan, hogy lehetetlen jökdv zajos kitérésai jelenetekben tapsokkal szeket különösen Róna humor, az utánozhatlan ő játékat remékké. Ne zik, de arczának egy hatást keltsen. A tób beletalálta magát szere hatjuk, hogy mindannyi került est diadalaiban. angol volt; Ellinger, R kedvel jöszottak hunc né és Halmay, kivált az tottak. A szinlapon M is olvashattuk, azonban jött akadály miatt han át a read 26. A ki-sel kevésbé jól betöltötték.

Tegnap este Le kertész leány“ adásban, ügyes rendez ség, mely a közép és földszíntet is majdnem derült hangulatban, el ta végig a nagyobb sz solható előadót, a sz kításokat, a remek fű élért sikerben része t tényezőjének: a föbb s mélyzetnek és az orci

(Folyt. köv.)

kezések Debre-
lyasunk a „Nem-
sztbennünk, hogy
szépülni; törvény-
hoz méltó helyisé-
rosháza is meg-
tetéstől, hogy
inceze czelláiban
nak adjon szá-
mondja, hogy
és a napokban
omására hozta a
gügyi építkezésre
helyen Debr-
vannak kijelölve
gazdasági palo-
kő-és téglá-
házasa. Szép ja-
város-ház kista-
ki a városi közt-
állandó bizott-
elnökelete alatt
si biz. tag által
si ruhacemüeket,
árva között, több
zók jelenlétében,
jos cainos beszé-
ves di János
példaként tűn-
netét tejezte ki
Kövesdi János
kü adományért,
huzamosabb idő
ara holnap este
fog játszani.
Helyi lapjaink
karolták föl ez
tolmácai azon
k kifejezést, mely
felkarolását vá-
nt már közölni
10 órákor nyílik
m alatt a leányok
állítása, melynek
atni az eddigi
i felhívni az ér-
és szép iparágra
egény nő biztos
gnap óta kifüg-
gik, vasárnap és
p. 10. d. u. 1-ig és
és 10 krajczáros
gy tanácsotermé-
ray, melyre nem
ert azok bizo-
köve. A kiál-
mellett eladatnak
ül nehány leány,
eszit az általok
ant virágok. —
elyek kiállítat-
nézetesen nem
emben a nöegy-
pénztárnál, mint
lhívjuk e kiállí-
ségének figyel-
rtjuk ez ügyet
gazdasági tör-
Igaz, mit is
ki-érsz el ma,
szintén vélet-
ézhhez. Véletlen
sszan.
ása. A kis me-
rodva huzódik
férjén függnek
kész megjelenni
ozdul.
ltem, — véli a
De most mar-
lyennek még
meri megszö-
a férj mindig-
zt a kis kacér
ellenállhatlanul
etlenül folytat
ske, most már
gyen?
an dolog tör-
szavartak szép
atoraikat. Egy
ó ember meg-
a diván, a
az almárium-
tykös ujjaival
lentyűt. A be-
mindennek az
ber, a törvény-
iparkodott a
sád, megcsik az
szakállas fiatal
alon asztalára
lig birt annyira
g és szegény
atának tettél
időn az későn

előtében, mely minden jóknak támogatására méltán igényt tarthat. — Egy fokkal feljebb haladást mutat az közgazdasági viszonyaink javításának lépésjén. Ismétöljük, a mit már mondtunk, hogy városunk s a kereskedelmi és iparkamara tisztelt hatóságai s a jótékony Nöegylet tisztelt elnöke méltó eszmét hívtak e vállalatnál életre. Csiky Jánosnövegyleti jegyző. — Mi pedig e hivatalos tudósítás után fejeleljük, hogy a vállalat virágok mind eladandók lesznek, s a vállalat közeli közönségét napról napra közelebb hozza a közönséghez, kiknek a közelgő miúszentek napján alkalmából kegyeletes megemlékezést kell teljesíteniük, módjokban lesz koszorukat igen jutányos áron beszerezni; részben pedig szabadiasul igen szép és valódi csinnal készített virágokat vásárolni. — Zene. A Magyar testvérek zenekara holnap a „Bika“ éttermében zene-estélyt tart. — Az ohati lábujjáról. A „Fővárosi lapok“ után lapunkban közölte volt, mintha a város területéhez tartozó Ohat pusztán a lábujjáról járványszerűleg lépett volna fel. — Tisztelt főorvos urtól nyert biztos értesülésünk szerint, ez minden alapot nélkülöz, a men nyében az ohati pusztán a közegészségi állapot kitünő Megemléjük, hogy ezen pusztán közegészségi viszonyainak felügyeletével, a himlőoltás, halott kelmés és a pusztán előforduló betegségek gyógykezelésével s rövid időközben a tisztelt főorvoshoz leendő közegészségi jelentés tétellel Dr. Kovács Albert esetét követően van megírva, évi tiszteltéj mellett. — Gr. Zichy Géza a kitünő zeneművész s vármegyénk első virilise tegnap városunkban időzött családjával együtt. Este jelen volt a „Kertészleány“ előadásán s leányával egy közép családi páholyból, a Gr. Csáky Kálmán honvéd ezredesé mellett hallgatta élvezettel a bájos zenét. A második felvonás végével eltávozott. — Gyufa oldattól halt meg Kovács István „Bika“ szállodabeli fűtő, kiknek rögtön halálát csütörtöki számunkban említettük. Az önmérgezés kétségeltelen lett, miután a „Bika“ban nagymennyiségű gyufaoldatot találtak, melyet Kovács István készített. — E. M. K. E. az erdélyi magyar köznevelődési egyesület titkári hivatala szétküldte az egyesület pártoló tagjainak az évi 2 fontos részletek befizetéséről szóló felhívását, melyben különösen arra kéri a tagokat, hogy a kezelet megkönnyebbités céljából ha csak lehet mindenki egy összegben fizesse ki tagsági díját, miután a pénzkezelés úgy is tetemes költségbe kerül az egyesületnek. — Bokréta ünnepély. Csütörtökön délután 4 órákor a czegléd utcai ev. ref. templom építkezésénél résztvevő körülbelül 120 munkás a vállalkozó czég vezetése alatt bokréta ünnepélyt rendezett annak öröme, hogy a templom falai négy és félhónapi munka után fölépültek. A félig kész templom falai és az állványok zászlókkal czimerekkel, papír girlandokkal s hatalmas akác galyakon lobogó tarka kendőkkel voltak díszítve; a templom belsőjében pedig három hosszú asztal volt elkészítve a munkások számára. — Négy órákor Varga István fiatal kőműves mester a magából felkészült a templom építetűit, az egyház előjáróit és a Gregersen Fischer vállalkozó czéget s poharat kiürítve, ledobta az a magasból. — Az ünnepélyen melyet a koma zárt be, ott tártuk egy házaunknak főfőtisztviselőit Szücs István, Kiss Albert, Némethy Károly, Beke Mihály, Könyves Tóth Kálmán, Csanak József, Otrókosi Vég János, Somogyi Pál stb. urakat is. — A dohánygyári telepen pedig ma d. u. tartott meg a bokréta ünnepély, melyre hivatalosak voltak városunk főbb tisztviselői is.

S z i n h á z.

(L. I) Tegnapelőtt a „Könyvtárnok“, tegnap a „Kertészleány“ gyűjtött telt házat. — A Könyvtárnokban Rónaszéki remekelt. Játéka könnyed, mulattató volt. Különben Mosernek e bohózatot vigjátéka már maga olyan, hogy lehetetlen rajta nem mulatni. A jökevd zajos kitorései nem egyszer nyilvános jelenetekben tapsokkal jutalmazták a színészeket különösen Rónaszékit. A természetes humor, az utánozhatlan egyszerűség teszi az ő játékat remekké. Nem tuloz, nem komédiázik, de arczának egy rándulása elég, hogy hatást keltsen. A többi színész is igen jól beletalálta magát szerepébe. S méltán elmondhatjuk, hogy mindannyian résztvettek-e jól is került est diadálában. Vedres eléggé különö angol volt; Ellinger, Rostagni, Zilahy, Rónai kedvvel játszottak humoros jelenetekben. Oláh-né és Halmay, kivált az utóbbi pompásan játszottak. A színlapon Molnár László ur nevét is olvashattuk, azonban az ő szerepét közbejött akadály miatt hamarosan Juhainak adta át a rendző. A kisebb szereplők is többé kevésbé jól betöltötték feiadatukat.

Tegnap este Lecoq szép operettje „A kertész leány“ került színi, jó előadásban, ügyes rendezés mellett. A közönség, mely a közép és alsó páholyokat, és a földszintet is majdnem egészen megtöltötte, derült hangulatban, élvezettel nézte, halgatta végig a nagyobb szölvő pártiek alig kifüggeszhető előadót, a szerencsésen eltalált a kitalásokat, a remek fülbemászó zenét. — Az est sikerben része van az előadás minden lényezőjének: a főbb szereplőknek, a karszemélyzetnek és az orchesterben ülőknek, —

élükön Balogh karmesterrel. — A nők közül Orley Flóra és Ellinger Ilona kezében voltak nagyobb szerepek; amaz Mikaéla király leányt, em z Josephát játszotta. Enek parthiejeokat nem nagy hanganyagokkal is praecizióval és élénk hatásal exequáltak. Játékuk is könnyed, finom volt, a melyet a debreczeni közönség előtt mind két kisasszonytól már olyan sokszor látott. — Locoq a k n e a s s o n y, ki most harmadik darabban mutatta be magát a mi színpadunkon, ezuttal miat Donna Scollastica, a kamerera major játszott Szerepe nem nagy volt; de mégis igyekezett azt úgy kiaknázni, hogy tehetségéről ismétlen meggyőződjünk. A férfiak közül Molnár Antal, e sokoldalú, tehetséges színész a királyt adta tartózkodva minden tulajdól. Elegantiája, s egy pár szellemes ötlete, mely ugyan nem volt ment a finom pikantiától, derült hatást kellettek. Masque-ja, ügyes kostume-jei királyiak voltak. — Va l e u t i n: Morales katona szerepében érzésteljes éneke és ügyes játékaért dicsőretek érdemelt. — H a d a i különösen a Sisakdal éneklésével aratott zajos tapsokat. Nála csak egyet kifüggeszünk — nagy durva bandita köpönyegét; mely incoptabilisnek tűnt fel egy heczeg ezüstös öltözetével. Don Mosquitost, a patantanyusok vitéz, tekintélyes ezredesét, ki azonban igen jámbor, a megalázkodásig loyális együgyű férfit, H e g y e s s y, ez az ambitiosus segéd színész adta sikerült alkitalással és jól kiválasztott maszkal. — Megvallhatjuk, hogy ügyes és leleményes volt, játékaiból nem hiányzott a comicum. Mint már fentebb említettük a karok is jök voltak. Különösen kiemeljük a női kart, melynek megdicsőítésére még eddig nem igen találtuk alkalmat a debreczeni critica. Az I. felvonásbeli szép románcot kifüggesztanul énekeltek A közönség nem is fukarkodott a tetszésnyilvánításokban. Az előadás sikeréhez hozzájárultak még a pompás, egyöntetű öltözékek is, férfiaké és nőké egyaránt. E esinos roccoco costume-eket Nagy Vincze még mint szegedi igazgató készítette, a Kertész leányhoz, mely a fényes szegedi színházban az operettek között legelőször adatott elő. Ez öltözetek az egykori gazdag, fényes ruhátár ama kevés darabjai közé tartoznak, melyeket a szerencsétlen színház égésekor sikerült volt a lányok közül kimenteni.

Még egyet! A Kertész leány előadására mi telt házat reményeltünk. Félig meddig, sajnálattal csalatkozunk. Pedig a gyönyörű elbájoló zeus, melyet a jönevű Charles Lecoq ur felszerelte a különben gyöngye meséjű darabot, megérdemelte volna a zsutolóság elfoglalt padosorokat és páholyokat is. Talán ha Nagy Vincze ur még egyszer fölveszi legközelebb a műsorra, ez sem marad el. (Z-y.)

Zilahy Gyula színtársulatunk e kitünő fiatal tagja ma este Budapestre utazik, hogy ott a „Páris“ híres vígjáték rendezését megtekintse. A Párisból már nálunk folynak a próbák.

Legujabb.

A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti távirata.

BECS, október 23. Azon hírrel szemben, mintha Ausztria-Magyarország, Németország és Oroszország közt megállapodás jött volna létre a végett, hogy Oroszország ne szállja meg Bulgáriát s másrészt, hogy monarchiánk és Németország sem a régenséget, sem pedig a fejedelem választást nem ismerik el Oroszország beleegyezése nélkül és a jelölt megválasztása iránt a kezdeményezés Oroszországra bizatik: a „F r e m d e n b l a t t“ szerzett értesülései alapján egész határozottan kijelenti, hogy mérvadó körökben mit sem tudnak arról, hogy az említett három hatalom között a femi értelemben megállapodás jött volna létre. — Ep oly valószínűtlének azon hírek is, melyek időlegesen vagy korlátozt meg szállást jelölnek meg az állítólagos megállapodás alapján.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos
Vérsesi Arnold.
Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

Kiadó bolt.
Az eddig
PÁJER JÓZSEF
üveg és porcellán kereskedő által birt
b o l t (Egyháztér, Gaiger-ház)
raktár és pinczehelyiségekkel
együtt
KIADÓ.
Ertekezhetni a háztulajdonossal.

MINDENKINEK FONTOS szerencsés tanácsadások igaz von, mindenkinek ki pontos címét „Vertrauen 9009“ poste restante Dresden, bizalomteljesen beküldi.

Debreczenben kizárólag
NEIDLINGER G.,
által piacz-utca 2138. sz. árusítatnak el.
Más nevű varrógépek kereskedőknek, helyben vagy máshol Magyarországon, az eredeti Singer varrógépek elárúsítását végezt nem adatnak; s mások által a Singer név visszaéléseivel k kereskedésbe hozott gépek csak utánzótt német vagy bécsi gyártmányok.

TORMA
legjobb minőségű és közkedveltségű
debreczeni torma
k a p h a t ó
Kerekes Gézánál,
Péterfia-utca 819.

Pirszén (Coaks)
ugyszinte
kösznet fűtésre és kovácsok
részére legjobb minőségben házhoz is szállítva ajánl jutányos áron
a légszuszogár igazgatósága
Debreczenben.
Megrendeléseket részünkre elfogad
KONDOR L. üzlete czegléd utca.

Kiadó bolthelyiség.
Hajdu Nánason a piacz közelében, igen élénk helyen, szilárd épületben, cserepes fedél alatt, egy bolt, szoba és pincze helyiség November 1-től kiadó, tetszés szerint hozzá bolti felszerelés is adható, értekezhetni Bunzl Gyula urnál H.-Nánason.

Nagyérdemű közönség!
Az őszi idény beálltával bátorkodom tudomására hozni, miként itteni
Férfi szabó üzletemben
az őszi és téli szövetek
megérkezvén szives megtekintés és megrendelés végett szolgálatára állanak.
kész férfi ruha raktáramat
pedig saját szabásu és gyártásu
férfi öltönyökkel úgy rendeztem be, hogy a készpénz fizetés melletti szabott áruk bárki által jutányosoknak ismertessenek el.
alázatos szolgálja
Szedlák József,
férfi szabó.

Lichtenstein és Klekner.
vaskereskedő Debreczenben
Piac-, és Czeglédutca sarkán, takarékpénztári épület.
Ajánlják a téli idény közeledtével a nagyérdemű közönség becses figyelmébe felette jutányos árban dusan felszerelt kiválólagos raktárakat a helybeli piaczra kitünően fűtő is igen szép kiállítása.

Öntötvas kályháikban
a szab. osztr. magy. államvasut Aninai gyárából köszönre, különösen coaksra és fára.
Tudatják egyuttal a t közönséggel, hogy kívánatra
Chamoto betéttel coaks fűtéshez
is ellátják minden költség felszámítása nélkül nevezett kályháikat, mely által a tüzelő anyagban nagyobb mérvű megtakarítás áll elő.
Nagy készletük van továbbá kész és igen szép kiállítású tüzhelyekben, kályhaeszközökben és ellenzőkben s kívánatra meghozatnak bármilyen emall-irozott friedlandi és legujabb szerkezetű görebes (Retorten) kályhákat igen olcsó árban.

Pauly Antal
(Alapított 1816.)
csász. kir. szabaalmazott
ágy neműek gyára.
Bécs, VIII., Lerchenfelderstrasse 36.
ajánlja dusan felszerelt raktárát mindenféle ágy neműekből és pedig: vaságyak, ágybetétek, matrácok, levarrott ágytakarók, ágy neműek stb. ugy mint nagy raktárát tollakban, pelyhek, olcsóbb tollak és tisztított léször.
Arjegyzékek rajzokkal ingyen és bérmentre.

Schwarz M. Benő

férfi divat és szabó üzlete Debreczen Piacz.

A helybeli és vidéki n. é. közönségnek szives tudomására juttatom, hogy az őszi időnyre,

férfi divat és szabó üzletemet dusan felszereltem, különösen

bel és külföldi gyapjúkalménkel melyekből egy a fővárosból szerződött gyakorlott szabászszal,

a legujabb divat szerinti férfi öltönyöket készítettetek!

Férfi szabó üzletnek folytonos növekedése arról győzt meg, hogy a n. é. és közönségnek bizalmát és meglegedését megnyertem, úgy hogy bármelyik „utazó szabóval” versenyezhetek.

Azonkívül.

ajánlom **nagy raktáromat férfi és fiu kalapokban,**

melyet a mostani versenyt tekintve véve úgy felszereltem, hogy nem csak a legfinomabb és legdivatosabb, hanem a

legolcsóbb kalapok is nálam kaphatók, u. m.

Puba kalapok	Gyermekek számára	80 kr.tól 2 ftig
"	Férfiak	80 kr. " 3 50-ig
Kemény "	"	1 fr 75 " 5 ftig

megjegyezvén, hogy az 1 frt 75 kr. kemény kalap szintén jó minőségű és diszes kiállítású.

Nagy választék (Férfi és fiu ingekben, nyakkendők, ke-ztyük, gallérok és kézelőkben Zsebkendők és még számtalan e szakmába vágó uri divat czikkokban)

Férfi Ruha kereskedés megnyitás.

Van szerencsém tisztelettel jelenteni, hogy az itteni piacon f. hó 20-án, főpiacz, Biedermann palota a Hungária kávéházzal szemben

STEINER JÓZSEF özég alatt egy

férfi és fiu ruha verseny osar-nokot

nyitok. Hogy a jelenkor minden követelményének tökéletesen megfelelhessenek, minden idény alatt nagy és dus választéku saját készítményű raktárt a legujabb divatu férfi és fiu ruhákban fogok tartani, a legfinomabbtól egészen a legolcsóbb czikkig, s mindenkor azon igyekezendem, hogy solid kiszolgálást és csak jó árukkal a

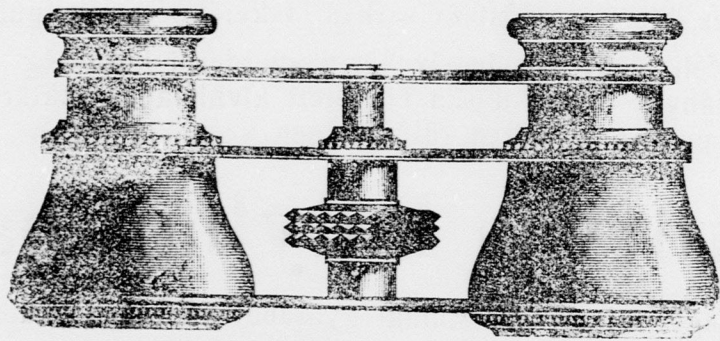
legjutányosabb árszámításban

a n. é. közönség bizalmát teljesen kiérdemeljem

Midőn számos látogatásért esedezem, vagyok kitünő tisztelettel

Steiner József.

!Szinházi látcsövek!

FISCHER JAKAB

látyszerész Debreczenben,

ajánlja legkitünőbb szinteleuitett

szinházi látcsövek

bőr, elefántcsont és gyöngyház foglalványban.

SZEMÜVEGEK

mindenfélé szemüveg használóknak ugymint: távollátók, rövidlátók, gyenge-látók, fénykerülők és minden szenvedő szemeknek.

A szemüveg kiszolgáltatás előtt a szem a legnagyobb figyelemmel vizsgáltatik meg és a meghatározott szemtulajdonság szerint a szemüveg kiadatik.

Szempróba (Optometer) a t. közönségnek rendelkezésére áll.

Anerőid és higany légsúlymérők (időjelző), hőmérők, szobák és fürdők részére. **Orvosi-testhőmérők** (új maximummal) Mindenféle nagyító lencsék és össze-lyezettett görccsövek.

Phloxera nagyító üvegek I. II. és III. üvegekkel és minden az optikai szak-mába vágó czikk legjobb minőségben kapható.

Optikai igazítások elvállaltatnak és megrendelésok leggyorsabban eszközöltetnek.

Szabó Lajos Fiai cég

Debreczen, Rózsatér.

Az őszi idény

beálltával nagy választékban kaphatók:

Divatos női ruhaszövetek,

Fl-nell, Kasán és Moldonok, Jó mosó vellek, téli és haraszt kendők

minden színben és nagyságban,

Férfi és női alsó ingek, kötött ujjasok; téli harisnyák és kesztyük.

Futó és nagy szőnyegek, Jutta és csipke függönyök.

Esőernyők, Miederek stb.

Jutányos, szabott árak.

27

27

legnagyobb választékban és legolcsóbb árban

kaphatók

27

Baum Miksánál.

27

Mendelovits Lajos

m. kir. löpor és szivarárudája a városházával szemben.

Ajánl naponta friss érkezésű tisztán kezelt

kitünő tormás virstlit

párja 5 kr.

a budapesti országzserte ösmert 1830-óta fennálló Weil Ede fia i szalámi gyárából.

Vadászoknak:

mindennemű legjobb gyártmányu fegyver töltényeket (Patron) fegyver-dugókat és seréteket.

Revolver töltényeket, flóber (Patron), vízmentes és közönséges lökúpákat és villám töltényeket (Blitz Patron).

Dohányzóknak.

valódi Takáts és Stiaszni féle Selmezi kupakos és kupakatalan pipákat csibukákat nagy választékban,

(feujó mag fa) és más mindenemű pipaszárakat, valódi Edhoffer féle szivar és szivarka szipkákat igen dus választékban

Szivarka dohányzóknak:

kitünő finom külföldi szivarka hüvelyeket legolcsóbb árszámításban.

Gadzasszonyoknak:

Valódi Treu Nuzles-féle mosdó szappant, kitünő fénymáz, melynek használata még a legrosszább kályha vagy takaré k tűz-helynél is, a hosszas tisztítási feleslegessé teszi.

Kioldasott ócska ujság papirt vásárol kilonként 10 krjával.

Az összes fővárosi és helyilapok fő arudája.

Kitünő Bengál vihar és Salongyufa raktár.

Kereskedők árkedvezményben részesülnek.

Ajánlja Elosztó raktárát naponta friss minőségben nagyban é kicsiben.

ZÁDOR LAJOS

selyem, divat, csipke és kézműárú kereskedése, női felöltő és női ruha szabászati terme.

DEBRECZENBEN, főtéren városház épületében.

A jánlom az őszi és téli évadra raktáramon található mindennemű női divat czikkék dus különlegességeit, szövetek és ezek hozzátartozóiból.

JERSEY TRICOT DEREKAK

legnagyobb választéku raktárát.

Őszi sz téli felöltők, bundák, karmantyuk és sapkák, — egyszerű olcsóbb — valamint a legelegánsabb izlésnek megfelelő, finom kiállításban, nagy választásban levő készletemet.

Női ruhák készítés t saját műhelyemben, szakavatott szabász és munkaerővel eszközöltetem.

Kivánatra mintagyűjtemény és árki-számításal készsgel szolgálatra állók.

Szerkesztőség és kiad
S. é. kényi utca SIMON-ház K
kereskedésével szem

HIRDET ÉNYE

1 öfzetési pénzék és a kiadás k
valamint a lap sze lemi ré
inden k ö z l e m é n y e k e

1 é r m e n t e l e n l e v e l e k c a k i s t
fogadtatnak el.

XIII. évfoly

Debreczen,

Alig pár hónapra hogy a magyar minis szággyülés elé azt a tette, hogy a horv szági ügyeket egy h döttség tárgyalja és minden félreértést en már is előttünk fekszi gos küldöttség válasza slavon országgyűlés o nak üzenetére adott.

E választ a meg adója Falk Miksa sze den tekintetben maga állami irat az ő ragy előnyeivel és tárgyist gával oly helyzetbe a horvát küldöttség t e ritka meggyőző erő fogják látni, hogy a biotosszgot tárgyalasa szokóbb méltányosság horvát deputatio tagj viselt ügyekben csak

A magyar orszá üzenetében a tárgyi s sikerüket érik el. A panaszait már alap meg, hogy ha a mag a magyar országgyű volna is magukat oly a kiegyezési törvény nának, ezek alapju kiegyezést, mert ez kiegyezési törvény telmerült alárendelt k hattak. Es ezen — szok egyszerűen kö elenyészthetők lette hogy erre a törvény feltétlenül szükséges

Különbben is, kormány által tett i

A „Debreczeni E

A gyön

(Elbes

Vértesi A

(Fol

Siráky Pál ur ko

— Majd jön ut

mormogta s becsapta

teját.

Neje elképedve t

de nem kért bővebb r

Másnap reggel a

dön már máskor régót

hazulról, sápadtan, me

fejével belépett nejéhez

— Valamit akar

tőlem. Most itt vagyó

a mit tudni szeretnél

dod. Tönkre jutettunk

Ledóit egy szék

Talán sirt is; megles

senki A szép asszony

Végre ugy látsz

vesz magán és föleme

— Vilma! — sz

A nő nem felet

— Vilma! Még t

Visszamegyünk régi

koskodni fogunk, őssz

apránkint, talán a sz

het adni majd később

édes Vilma! De his

gatesz ide!

A nő hevesen in

— Hagyj el eng

menjek veled csufasá

son mindenki: itt jó

Eredj ne nyulj hozzá

... menj! menj!

Hová tűnt el a

az a kedves, enyelgő

betlennek látszott, e